Аметхан Жанаттың 8D01701 – «Қазақ тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін «Зар заман ақындары шығармаларын жалпы білім беретін мектепте жаңаша оқыту жолдары» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына

АҢДАТПА

Зерттеу тақырыбы: «Зар заман ақындары шығармаларын жалпы білім беретін мектепте жаңаша оқыту жолдары»

Зерттеу тақырыбының өзектілігі: Зар заман ақындары деген ұғымды 1927 жылы Мұхтар Әуезов қолданысқа енгізді. Зар заман ақындарының мұрасы отандық әдебиеттануда бірден толық бағаланған жоқ. Кеңестік дәуірде Дулат, Шортанбай, Мұрат шығармашылығы «өткенді аңсау» деген айыптаулармен оқу бағдарламасынан шығарылып, ақындар «кертартпа» деп аталды. Тәуелсіздік жылдарында Б. Омарұлы, Қ. Мәдібай, Е. Дүйсенбайұлы, Б. Қожекеева еңбектерінде бұл мұра жанр, генезис және поэтика тұрғысынан қайта зерттелді.

Алайда ғылымдағы бұл өзгеріс мектепке толық жетпеді. Шығармалар бағдарламаға енгенімен, оларды нақты сынып пен оқулыққа сай оқытудың әдістемесі арнайы зерттелмеген. Бұрынғы әдістемелік еңбектерде зар заман тақырыбы 9-10-сынып материалы ретінде қаралған, ал қазіргі бағдарлама бұл ақындарды 5, 7 және 8-сыныптарға ауыстырды. Сондықтан жоғары сыныпқа арналған ұсыныстар орта буынға келмейді, ал орта буынға арналған әдістемелік әдебиет жоқтың қасы.

Мәселенің екінші жағы оқыту тәсіліне қатысты. Жаңартылған білім беру мазмұны оқушыдан мәтінмен өз бетінше жұмыс істеуді, тарихи контексті түсінуді және жеке пікір айтуды талап етеді. Ал мұғалімдермен жүргізілген сұхбат көрсеткендей, зар заман поэзиясы көбіне дәстүрлі жолмен оқытылады: мәнерлеп оқу, мағынасын түсіндіру, жаттату. Зар заман жырларындағы ел бірлігі, туған жерге құрмет, әділдік туралы ой мектепке енгізілген «Біртұтас тәрбие» бағдарламасының құндылықтарымен де үндеседі. Осы себепті зар заман поэзиясын 5, 7 және 8-сыныптарда біртұтас жүйе ретінде қарайтын, бағдарлама мақсаттары мен мектеп тәжірибесіне сүйенетін зерттеу қажет болды.

Зерттеудің мақсаты: аталған үш ақынның шығармаларын оқытудың қазіргі жай-күйін (бағдарлама мақсаттарын, оқулықтарды, мектеп жағдайын және мұғалімдер тәжірибесін) талдап, осы деректерге сүйенген оқыту әдістемесін ұсыну және оның тиімділігін тексеру.

Зерттеудің міндеттері:

- зар заман кезеңінің тарихи-әдеби контексін және үш ақынның шығармашылығын алты кезеңдік әдеби талдау (контекст, тақырып пен идея, құрылым, тіл мен стиль, семантикалық өріс, интерпретация) арқылы ашу;

- Дулат, Шортанбай, Мұрат шығармалары берілген оқулықтарды мәтін көлемі, сөзжарақ және тапсырмалар жүйесі бойынша салыстыру;

- Алматы қаласындағы Мұқағали Мақатаев атындағы №140 гимназия және №198 мектеп-гимназиясындағы оқыту жағдайын, мұғалімдер тәжірибесін зерттеу;

- анықталған олқылықтарды ескеріп, сынып бойынша сабақ үлгілерін, тапсырмалар жүйесін және бағалау рубрикаларын жасау;

- ұсынылған әдістеменің тиімділігін мектеп тәжірибесінде тексеру.

Зерттеу нысаны: жалпы білім беретін мектептің 5, 7 және 8-сыныптарында зар заман ақындарының шығармаларын оқыту үдерісі.

Зерттеу пәні: Дулаттың «О, Ақтан жас, Ақтан жас», Шортанбайдың «Зар заман», Мұраттың «Үш қиян» және «Сарыарқа» туындыларын оқытудың қолданыстағы әдістемесі және оны жетілдіру жолдары.

Зерттеудің болжамы: егер сабақ жоспарлары оқулықтағы мәтіндік олқылықтарды толықтыратын толық мәтіндермен, дереккөздер салыстыруымен және таным деңгейлері бойынша сатыланған тапсырмалармен толықтырылса, онда оқушылардың мәтінді түсінуі мен тарихи контексті пайымдауы артады, көркем мәтінді эстетикалық қабылдауы мен жеке пікір білдіру дағдысы дамиды.

Зерттеудің дереккөздері: 5, 7 және 8-сыныптарға арналған «Қазақ әдебиеті» оқулықтары (А. Ақтанова, А. Жундибаева және т.б.; Б. Керімбекова, Ә. Қуанышбаева; Р. Зайкенова, С. Тұрсынғалиева; С. Дәрібаев, Г. Орда, А. Сатылова; С. Қасқабасов және т.б.), «Қазақ әдебиеті» пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы, Алматы қаласы М. Мақатаев атындағы №140 гимназия және №198 мектеп-гимназиясының оқу жоспарлары, мұғалімдермен жүргізілген сұхбат материалдары, зерттелетін шығармалардың ғылыми басылымдардағы толық мәтіндері, оқушылардың сауалнама жауаптары мен жазба жұмыстары.

Зерттеу мақсаты мен міндеттерін шешу үшін бірнеше **әдіс** бірге қолданылды.

- Шығармалардың мәтіндері мен оқулықтардағы нұсқаларын салыстыру үшін салыстырмалы-текстологиялық талдау, оқулықтардағы тапсырмаларды, сөзжарақты және өмірбаяндық деректерді жүйелеу үшін контент-талдау жүргізілді. Оқулық тапсырмалары Блум таксономиясының қайта қаралған нұсқасы бойынша таным деңгейлерінде жіктелді.

- Мектеп тәжірибесін зерттеуде мұғалімдермен сұхбат, оқушыларға арналған бастапқы және қорытынды сауалнамалар, бес блоктан тұратын диагностикалық тапсырма, сыныптың оқу портреті және сабақты бақылау әдістері қолданылды.

- Әдістеменің тиімділігі эксперименттік және бақылау топтары бар квазиэксперимент арқылы тексерілді. Топтардың нәтижесі Фишердің бұрыштық түрлендіру критерийімен (φ^*) және Пирсонның χ^2 критерийімен

салыстырылып, әсер көлемі (h) есептелді. Эксперимент алдында топтардың бастапқы деңгейі бірдей болғаны тексерілді.

Зерттеудің теориялық-әдіснамалық негіздері:

Зар заман поэзиясын түсінуде М. Әуезовтің бұл ақындардың ортақ сарыны өткенге өкіну, бүгіннен қажу және алдағыдан қорқу деген тұжырымы мен Б. Омарұлының ағымды отаршылдық қысымнан туған, басы мен соңы белгілі құбылыс деп қарауы негізге алынды. Сондай-ақ Х. Досмұхамедұлы, Қ. Жұмалиев, М. Мағауин, Қ. Мәдібай, Б. Қожекеева еңбектері негіз болды.

Әдістеменің философиялық негізі таным мен диалог туралы ілімдерге (Сократ, Аристотель, әл-Фараби, Абай, М. М. Бахтин), психологиялық негізі Л. С. Выготскийдің жақын арадағы даму аймағы және өнерді эмоциялық қабылдау туралы іліміне, педагогикалық негізі отандық әдістеме мен жаңартылған білім беру мазмұнына сүйенеді. Оқыту әдістемесі Қ. Бітібаеваның зар заман ақындарын тарихпен байланыстырып, пікірталас арқылы оқыту туралы ұсынысына, Ә. Қоңыратбаев, Т. Ақшолақов, Т. Жұмажанова еңбектеріне, Ф. Ш. Оразбаеваның тілдік қатынас теориясына негізделді. Тапсырмалардың сыныптан сыныпқа күрделену реті Л. С. Выготскийдің жақын арадағы даму аймағы туралы ілімі бойынша, сабақтағы диалог М. М. Бахтиннің сөздің диалогтік табиғаты туралы идеясы бойынша құрылды. Шетелдік зерттеулерден Л. Розенблаттың трансакциялық теориясы, С. Уайнбургтың тарихи ойлау тұжырымдамасы және Л. Андерсон мен Д. Кратвольдің қайта қараған таксономиясы пайдаланылды.

Зерттеу жұмысының теориялық маңызы:

Зерттеу М. Әуезов, Х. Досмұхамедұлы, Қ. Жұмалиев, М. Мағауин, Б. Омарұлы, Қ. Мәдібай, Б. Қожекеева еңбектерінде қалыптасқан зар заман әдебиеті туралы ғылыми тұжырымдарды әдебиетті оқыту әдістемесімен байланыстырып, мектепте оқыту деңгейіне көшіреді. Зар заман поэзиясын мектепте оқыту алғаш рет дербес әдістемелік мәселе ретінде қаралды. Л. Розенблаттың трансакциялық теориясы мен С. Уайнбургтың тарихи ойлау тұжырымдамасы қазақ поэзиясы материалына бейімделіп, нақты сынып пен нақты шығармаға негізделген сабақ құрылымына айналды. Бұл нәтижелер әдебиетті оқыту әдістемесіндегі тұтас қабылдау мен тарихи-әлеуметтік контекст бағыттарын нақты дидактикалық материалмен толықтырады.

Зерттеу жұмысының практикалық мәні:

Жұмыста жасалған сабақ жоспарлары, технологиялық карталар, таным деңгейлері бойынша тапсырмалар, жазба жұмыстарды бағалау рубрикалары және 8-сыныпқа арналған элективті курс бағдарламасы қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімдерінің тікелей қолдануына дайын. Элективті курс бағдарламасы мен «Зар заман ақындарының шығармашылығы арқылы оқушылардың тарихи санасын қалыптастыру» әдістемелік нұсқаулығын Алматы қаласының Қалалық білім берудегі жаңа технологиялардың

ғылыми-әдістемелік орталығының сараптамалық кеңесі мақұлдады (2025 жылғы 5 желтоқсан, №5 хаттама; 2026 жылғы 3 сәуір, №2 хаттама). Оқулықтарды салыстыру нәтижелерін оқулық авторлары мен баспалар, ал диагностикалық құралдарды басқа зерттеушілер пайдалана алады. Зерттеу материалдарын жоғары оқу орындарында «Қазақ әдебиетін оқыту әдістемесі» пәнінде қолдануға болады.

Зерттеудің ғылыми жаңалығы:

- Бағдарламадағы төрт туынды («О, Ақтан жас, Ақтан жас», «Зар заман», «Үш қиян», «Сарыарқа») бірыңғай алты кезеңдік сызбамен талданып, әрқайсысын мектепте оқытудың негізгі тұстары анықталды: Дулат өлеңіндегі сұрақ-жауап құрылымы, Шортанбай толғауындағы «белгісі» формуласы мен «зар» және «тар» сөздерінің алмасуы, Мұрат толғауларындағы «жер» эпифорасы мен «еді» тұлғасының қайталануы; үш сыныптағы материалды байланыстыратын ортақ сарындар (жер мен қоныс, уақыт, билік пен әділет, ұрпақ тағдыры, үміт) көрсетілді;

- 5, 7 және 8-сыныптағы зар заман шығармаларын сабақтас жүйе ретінде оқытудың психологиялық (оқушының жас ерекшелігі мен көркем мәтінді қабылдау деңгейі), әлеуметтік (тарихи жад пен ұлттық құндылықтар) және дидактикалық (бағдарламаның спиральділік қағидаты) негіздері айқындалды; қолданыстағы оқулықтарда бұл сабақтастықтың толық сақталмайтыны нақты деректермен көрсетілді: тапсырма саны мен сөзжарақ көлемі сыныптан сыныпқа бірқалыпты өспейді;

- зар заман мәтініне бейімделген оқытудың үш қағидасы (тұтас қабылдау, тарихи-әлеуметтік контекст, жеке интерпретация) және оларды іске асыратын мәтін ішіндегі лексикалық жұмыс нақтыланды;

- теориялық-әдістемелік талдауда анықталған ұстанымдарды сақтай отырып, авторлық бағдарлама жасалды; оның негізгі позициялары: сабақ өлеңді тұтас тыңдап, оқушының алғашқы жауабынан басталады; тарихи контекст шағын дереккөз жиынтығы арқылы беріледі; ескірген сөздер мәтін ішінде меңгертіледі; тапсырмалар таным деңгейлері бойынша сатыланады; жазба жұмыстар рубрикамен бағаланады;

- оқушылардың зар заман поэзиясын қабылдау динамикасы эмпирикалық тұрғыда анықталды: «зар» ұғымын тарихи мағынасында түсіну, өткен күн мен бүгінгі заманның байланысын көру және ақынның қоғамдық позициясын анықтау көрсеткіштері өсті, ал өлеңнің дыбыстық-ырғақтық жағын қабылдау аз өзгерді.

Қорғауға ұсынылатын тұжырымдар:

- Дулаттың «О, Ақтан жас, Ақтан жас», Шортанбайдың «Зар заман», Мұраттың «Үш қиян» және «Сарыарқа» туындыларын бір үлгімен (контекст, тақырып пен идея, құрылым, тіл мен стиль, семантикалық өріс, интерпретация) талдау оларды мектепте оқытудың негізгі тұстарын анықтауға мүмкіндік береді: Дулат өлеңіндегі сұрақ-жауап құрылымы, Шортанбай толғауындағы «белгісі» формуласы мен «зар – тар» алмасуы,

Мұрат толғауларындағы «жер» эпифорасы мен «еді» тұлғасының қайталануы. Үш ақынды жер, уақыт, билік, ұрпақ және үміт туралы ортақ сарындар байланыстырады, сондықтан 5, 7 және 8-сыныптағы материалды бір жүйе ретінде оқытуға болады.

- Мектептерде қолданылатын А. Ақтанова оқулықтарында зар заман шығармалары қысқартылып беріледі («Сарыарқаның» шамамен 20%-ы, «Үш қияның» 31%-ы), сөзжарақ шағын, өмірбаяндық деректер мен жанр атаулары басқа басылымдардағы деректен өзгеше, тарихи контекст толықтыруды қажет етеді. Бұл ерекшеліктер мұғалімдер сұхбатта атаған қиындықтармен (ескірген лексика, тарихи қашықтық, уақыт тапшылығы) сәйкес келеді.

- Зар заман поэзиясын жаңаша оқыту үш қағидаға сүйенеді: тұтас қабылдау (өленді мұғалім түсіндірмесінен бұрын тұтас тыңдап, оқушының алғашқы жауабынан бастау), тарихи-әлеуметтік контекст (шағын дереккөз жиынтығы және «кім, қашан, кімге, не үшін» деген сұрақтар), жеке интерпретация (пікірді мәтінмен және дерекпен дәлелдеу). Бұл қағидалар бес қадамды сабақ циклі, мәтін ішіндегі сөздік жұмысы, таным деңгейлеріне сай тапсырмалар және бағалау рубрикалары арқылы іске асады.

- Әдістеме сынып бойынша сараланған сабақ жоспарларынан, тапсырмалар жүйесінен, бағалау рубрикаларынан және 8-сыныпқа арналған авторлық бағдарлама түрінде ұсынылады; мұғалім оны қосымша дайындықсыз қолдана алады. Оның 8-сыныпқа арналған бөлігі №140 гимназия мен №198 мектеп-гимназиясында эксперимент барысында сыналды.

- Квазиэксперимент нәтижесінде екі мектепте де эксперименттік топтың көрсеткіштері бақылау тобынан статистикалық мәнді түрде жоғары болды (φ*эмп = 2,07–3,05); ең үлкен айырма ақынның қоғамдық позициясын анықтау мен «зар» ұғымын тарихи мағынасында түсінуде байқалды. Эстетикалық қабылдау көрсеткіші аз өзгерді, бұл әдістемеде өленнің дыбыстық-ырғақтық жағына көбірек көңіл бөлу қажеттігін көрсетеді.

Зерттеу базасы: Алматы қаласындағы М. Мақатаев атындағы №140 гимназия және №198 мектеп-гимназиясы.

Ғылымның даму бағыттарына және мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:

- Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» атты Қазақстан халқына Жолдауы (2022ж.)

- Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Ұлттық құрылтайдың «Адал адам – Адал еңбек – Адал табыс» атты III отырысындағы сөзі. Бурабай, 2024 жылғы 15 наурыз. https://www.akorda.kz

- Жоғары оқу орындарынан басқа білім беру ұйымдарына арналған «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту

министрлігі,2023.
https://www.gov.kz/memleket/entities/edu/documents/details/539827?lang=kk

- ҚР Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Жасанды интеллект дәуіріндегі Қазақстан: өзекті мәселелер және оны түбегейлі цифрлық өзгерістер арқылы шешу» атты Қазақстан халқына Жолдауы. 2025 жыл 8 қыркүйек.

- Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III Заңы. https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z070000319_

- Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы №249 қаулысы. https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P2300000249

Докторанттың әр жарияланымды дайындауға қосқан үлесінің сипаттамасы: зерттеу жұмысының мазмұны бойынша 20 еңбек жарияланды, оның ішінде, ҚР ҒЖЖБМ Ғылым және жоғары білім саласында сапаны қамтамасыз ету комитетінің тізіміндегі журналдарда – 6, шетелдік конференцияларда – 3, халықаралық конференцияларда – 9, ғылыми журналдарда – 2.

1. Қазақ тілін өзге тілді дәрісханада жобалай оқыту технологиясының ғылыми-теориялық негіздері // Қазақстан Республикасы Педагогикалық ғылымдар академиясының хабаршысы. Педагогика сериясы. – 2020. – № 2 (наурыз–сәуір). – Б.46–53. URL: https://vestnik-apnk.kz/articles/d12f2c26e8_4_2020.pdf (Аметхан Ж. – 80 %, Сатбекова А. А. – 20%).

2. Таным теориясы қазақ тілін жобалай оқыту технологиясының әдіснамалық негізі ретінде // Қазақстан Республикасы Педагогикалық ғылымдар академиясының хабаршысы. Педагогика сериясы. – 2021. – № 1 (қаңтар–ақпан). – Б.37–44. URL: https://vestnik-apnk.kz/articles/85ad685dbf_1_2021.pdf (Сатбекова А. А. – 10 %, Аметхан Ж. – 80 %, Батырбек С. – 10 %).

3. The transformation of modernist poetics in Kazakh poetry of the independence period // Керуен журналы. – 2026. – № 1. – Б.154–167. DOI: https://doi.org/10.53871/2078-1834.2026.1-11 (Khudaibergenov N. – 30%, Ametkhan Zh. – 70 %).

4. Народная педагогика как источник развития этнохудожественного потенциала студентов творческих специальностей вуза Казахстана // Scientific Journal of Pedagogy and Economics. – 2026. – № 3 (421), май–июнь. – С. 285–300. DOI: https://doi.org/10.32014/2026.2518-1467.2109 (Оразалиева Р. – 30 %, Аметхан Ж. – 70 %).

5. Психологиялық қауіпсіздік және эмпатия: «Зар заман» поэзиясын оқытуда ЖИ-медиациясының рөлі // Абай атындағы ҚазҰПУ Хабаршысы.

Психология сериясы. – 2026. – Т. 88, № 3. – Б.157–169. DOI: https://doi.org/10.51889/2959-5967.2026.88.3.012 (Аметхан Ж. – 80 %, Усенова М. Э. – 20 %).

6. 8-сыныпта зар заман поэзиясын оқытуда генеративті ЖИ қолдану: пилоттық эксперимент // SDU University Хабаршысы. Педагогика және оқыту әдістемесі. – 2026. – № 3 (76). – Б.154–162. DOI: https://doi.org/10.47344/1774cn45 (Аметхан Ж. – 90 %, Аманкулова Л.– 10 %).

7. Satbekova A. A., Ametkhan Zh. Filoloji uzmanları için proje öğretim teknolojisine dayalı akmeolojik eğitim // VII. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu (20–23 Ekim 2020, Niğde): bildiri kitabı. – Niğde, 2020. – S. 105–114. – ISBN 978-605-70218-3-0; ISBN 978-605-70218-5-4 (Сатбекова А. А. – 20 %, Аметхан Ж. – 80 %).

8. Рухани жаңғыру: жоғары оқу орындарында жобалай оқыту технологиясы (қазақ тілі өзгетілді дәрісханаларда) // «O‘zbek tili taraqqiyoti va xalqaro hamkorlik masalalari»: xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari (18-oktabr 2021-yil). – Toshkent: Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti, 2021. – Б.224–229. ISBN 978-9943-7317-69 (Сатбекова А. А. – 20 %, Аметхан Ж. – 70 %, Батырбек С.– 10 %).

9. Жалпы білім беретін мектепте зар заман ақындары шығармаларын оқыту әдістемесі // ASES V International Bandırma Scientific Studies Congress: proceedings of the international congress (26 September 2025, Bandırma, Türkiye). – Bandırma, 2025. – Б. 959–965. ISBN 978-625-92555-7-6 (Аметхан Ж. – 80 %, Қожекеева Б. Ш. – 20 %).

10. Жаңартылған білім беру жүйесінде «Қазақ әдебиеті» пәнін оқыту мәселесі жөнінде бірер сөз // «Түркологиялық кеңістіктегі гуманитарлық ғылымдар: тарихи сабақтастық пен өзара ықпалдастық»: халықаралық ғылыми-практикалық онлайн конференция материалдары (4 желтоқсан 2020 ж.). – Алматы: Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті, 2020. – Б.470–474. (Аметхан Ж. – 100 %).

11. Рухани жаңғыру: жаңартылған білім беру жүйесінде жалпы білім беретін мектепте «Зар заман» ақындары шығармаларының берілу жайы // Халықаралық ғылыми-тәжірибелік онлайн конференция материалдарының жинағы. – Алматы: Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті, 2020. – Б. 197–199. ISBN 978-601-7959-73-9 (Аметхан Ж. – 100 %).

12. Абай – ұлттық идеологиямызға айналған рухани абызымыз // Халықаралық ғылыми-тәжірибелік онлайн конференция материалдарының жинағы. – Алматы: Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті, 2020. – Б.150–153. ISBN 978-601-7959-73-9 (Аметхан Ж. – 100 %).

13. Қазақ әдебиетін өзге ұлт мектептерінде оқыту әдістемесіндегі Қ. Әбілқасымованың педагогикалық еңбектері // «Тіл және мәдениетаралық коммуникация»: халықаралық ғылыми-практикалық онлайн конференция материалдары. – Алматы: Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық

қатынастар және әлем тілдері университеті, 2021. – Б.293–296. ISBN 978-601-270-511-9 (Аметхан Ж. – 100 %).

14. Зар заман ақындары шығармаларын жалпы білім беретін мектептерде оқыту әдістемесі: ұлттық рухты ұлықтаудың жолы // «Түркі халықтары айтысының трансформациялануы»: халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары (13 мамыр 2025 ж.). – Алматы: Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті, 2025. – Б. 77–82. ISBN 978-60-346-169-4 (Аметхан – Ж. 100 %).

15. Зар заман поэзиясын оқытудың жаңашыл технологиялары: мектеп тәжірибесіндегі әдістемелік модельдер мен нәтижелер // «Әбжан Құрышжанұлы және ғылыми сабақтастық: рухани мұра жалғастығы»: халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары (28 қараша 2025 ж.). – Алматы: Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті, 2025. – Б. 203–211. (Аметхан Ж. – 100 %).

16. Жалпы білім беретін мектепте зар заман ақындары шығармаларын оқыту әдістемесі // «Азаттық таңын аңсаған Алаш арысы»: халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары (23 ақпан 2026 ж.). – Алматы: Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, 2026. – Б.217–222. ISBN 978-601-311-534-4 (Аметхан Ж. – 100 %).

17. Зар заман поэзиясын оқытудың тиімді әдістері // «Педагогикалық кадрларды даярлаудағы заманауи тәсілдеме: ғылым және практика»: халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары (26 ақпан 2026 ж.) / Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, М. Ақмолла атындағы Башқұрт мемлекеттік педагогикалық университеті, Ресей халықтар достығы университеті. – 2026. – Б.1554–1559. (Аметхан Ж. – 100 %).

18. Зар заман поэзиясын оқытуда цифрлық платформаларды қолдану мүмкіндігі // «Байтұрсынұлы оқулары»: халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары (20 мамыр 2026 ж.) / Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті. – Қостанай, 2026. ISBN 978-601-356-6450 (Аметхан Ж. – 100 %).

19. Білім алушының интеллектуалдық-әлеуметтік кәсіби құзыреттілігін қалыптастырудағы жобалай оқыту технологиясының тиімділігі // Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің Хабаршысы. Педагогика сериясы. – 2020. – № 3 (58). – Б.63–71. ISSN 2077-0197. URL: https://rmebrk.kz/bilimalushijournals/6320/42487/pdf (Сатбекова А. А. – 30 %, Аметхан Ж. – 60 %, Абдреш М. Е. – 10 %).

20. Theoretical and methodological foundations for teaching Zar Zaman poetry in school literary education // Шәкәрім университетінің Хабаршысы. Филология сериясы. – 2026. – № 2 (6). – Б.118–125. DOI: https://doi.org/10.53360/3080-3861-2026-2(6)-13 (Ametkhan Zh.– 75 %, A. A. Satbekova – 25 %).

Зерттеудің әдеп талаптарына сәйкестігін Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университетінің Ғылыми әдеп жөніндегі комитеті растады.

Диссертациялық жұмыстың құрылымы мен көлемі:

Диссертация нормативтік сілтемелер, белгілеулер мен қысқартулар, кіріспе, төрт тараудан, қорытынды, пайдаланылған әдебиеттер тізімі және қосымшалардан тұрады.